

ด่วนที่สุด

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา เพิ่มเติม
เรื่อง ที่

~~ลับ~~ กค. 116.1
26 ก.ย. 66
10.50 น.
25 กันยายน 2566

ชุดที่ 1 ของ 1 ชุด
หน้า 1 ของ 3 หน้า
สำนักตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
ที่ พชล บล. 16/2566
สลค. (eMail)
ส่ง : กวค.
รับที่ : ล1468/66

25 ก.ย. 2566 เวลา 20.30 น.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

ที่ ธพท.ฝกค.(71) ล. **242** /2566 เรื่อง มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อย
ตามนโยบายรัฐบาล (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2566)

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ (สลค.) มีหนังสือลับด่วนที่สุดที่ นร 0506/ว(ล) 20250 ลงวันที่ 25 กันยายน 2566 แจ้งว่า กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อย ตามนโยบายรัฐบาล (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2566) ของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ให้คณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณา โดยขอให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธพท.) เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของ ครม. นั้น

ธพท. ขอเรียนว่า ปัญหาหนี้สินเกษตรกรเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างของประเทศมาอย่างยาวนาน ซึ่งการแก้ปัญหาที่ผ่านมาเน้นไปที่การพักชำระหนี้ ทำให้พบว่าลูกหนี้มีหนี้เพิ่ม ขาดวินัยการเงิน ลูกหนี้กว่าครึ่งหนึ่งของพอร์ตสินเชื่อ ธ.ก.ส. เข้าข่ายเป็นหนี้เรื้อรัง ไม่สามารถปิดจบหนี้ได้ ธพท. จึงเห็นว่า รัฐบาลควรใช้โอกาสนี้ในการแก้ไขปัญหามาได้อย่างจริงจัง

26 ก.ย. 2566
~~ได้เข้าวาระ...~~

แม้มาตรการพักชำระหนี้เกษตรกรที่เสนอต่อ ครม. ในครั้งนี้ จะแตกต่างจากการพักหนี้ที่ผ่านมาในบางประเด็น แต่มีส่วนที่ ธพท. ยังมีข้อกังวล เนื่องจากแนวทางในภาพรวมอาจยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้เกษตรกรได้อย่างยั่งยืน โดยมีประเด็นดังนี้

1. การพักชำระหนี้ไม่ควรเป็นเครื่องมือหลักของรัฐในการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับเกษตรกรทุกกลุ่ม จากสถานการณ์หนี้ในปัจจุบัน รัฐควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหามาแก่กลุ่มหนี้เรื้อรังที่มีจำนวนกว่าครึ่งของลูกหนี้ ธ.ก.ส. ที่มีภาระหนี้สูงจนไม่สามารถชำระหนี้เพื่อลดต้นเงิน และไม่สามารถแก้ไขหนี้ด้วยตนเองได้ ซึ่งยังไม่มียุทธศาสตร์ช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม (policy gap)

2. การพักชำระหนี้ในครั้งนี้เป็นพักหนี้แบบวงกว้าง ดังนั้นภายใต้งบประมาณที่จำกัด รัฐจึงกำหนดกลุ่มเป้าหมายตามยอดหนี้คงค้างไม่เกิน 300,000 บาท ทำให้การช่วยเหลือไม่ตรงจุด ทำให้รัฐไม่สามารถให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มลูกหนี้ที่ควรได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และครอบคลุม

3. การพักหนี้โดยไม่มีกลไกจูงใจให้ลูกหนี้ที่มีศักยภาพยังชำระหนี้ต่อเนื่อง จะส่งผลต่อวินัยทางการเงินของลูกหนี้ ทำให้ลูกหนี้ที่เคยมีพฤติกรรมชำระหนี้ดีอาจหยุดชำระหนี้ เกิดปัญหา moral hazard ช่วยเหลือลูกหนี้ตกอยู่ในวงวนหนี้โดยไม่จำเป็น และกลายเป็นหนี้เรื้อรังมากขึ้น ซึ่งจะกลายเป็นภาระของภาครัฐ และ ธ.ก.ส. ในระยะข้างหน้า

สำหรับมาตรการพักชำระหนี้ในครั้งนี้ ธปท. เห็นว่าควรพิจารณาแนวทางดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อป้องกันมิให้ปัญหาหนี้เกษตรกรเรื้อรังและรุนแรงมากขึ้น ดังนี้

1. กำหนดแนวทางแก้ไขหนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพและปัญหาของลูกหนี้แต่ละกลุ่ม โดยควรให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือกลุ่มลูกหนี้เรื้อรัง (persistent debt) ที่การพักหนี้จะยิ่งทำให้ความเป็นหนี้เรื้อรังยืดเยื้อขึ้น แต่ควรส่งเสริมให้ ธ.ก.ส. ปรับโครงสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับศักยภาพ ลูกหนี้อย่างทั่วถึง รวมทั้งรัฐควรมีมาตรการช่วยแบ่งเบาภาระหนี้ที่ทำให้ลูกหนี้สามารถลดภาระหนี้ได้ในระยะยาว

2. การพักหนี้ในครั้งนี้ ควรมีกกลไกสร้างแรงจูงใจให้ลูกหนี้ที่มีศักยภาพยังชำระหนี้ต่อเนื่อง โดยออกแบบมาตรการที่ให้ผลตอบแทนแก่ลูกหนี้มากพอที่จะยังชำระหนี้ต่อ ซึ่งอาจทำได้ โดย (1) หากลูกหนี้ชำระหนี้ระหว่างเข้าร่วมมาตรการให้ตัดชำระต้นทั้งจำนวน (2) รัฐอาจมีมาตรการจูงใจเพิ่มเติม เช่น การให้เงินสมทบเพิ่มเติมเป็นสัดส่วนของการชำระหนี้ เป็นต้น

3. การพักหนี้ในครั้งนี้ ควรเป็นการพักระยะสั้นเพียง 1 ปี เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินมาตรการช่วยเหลือเฉพาะกลุ่มในระยะต่อไป โดยในระหว่างพักชำระหนี้ต้องกำหนดให้ ธ.ก.ส. ประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และปรับปรุงโครงสร้างหนี้เฉพาะรายให้แก่ลูกหนี้ทุกรายให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นสุดระยะเวลาพักชำระหนี้ในปีแรก รวมถึงจัดเตรียมแนวทางและระบบงานสำหรับดำเนินมาตรการช่วยเหลือเฉพาะกลุ่มลูกหนี้ที่มีปัญหาได้อย่างทั่วถึงในระยะต่อ ๆ ไป เพื่อป้องกันคุณภาพสินเชื่อที่อาจกลายเป็นหนี้ด้อยคุณภาพเฉียบพลัน (NPL cliff effect) หลังสิ้นสุดมาตรการ

4. การพักหนี้ในครั้งนี้จะสัมฤทธิ์ผลได้ รัฐจะต้องให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ และสื่อสารทำความเข้าใจกับลูกหนี้ถึงเจตนารมณ์และเงื่อนไขของโครงการอย่างชัดเจน ครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 2 ประเด็นหลัก ที่แตกต่างออกไปจากมาตรการในอดีต ได้แก่ (1) เกษตรกรต้องสมัครเข้าร่วมโครงการ และต้องดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนด (2) เมื่อเกษตรกรเข้าโครงการรัฐยังสนับสนุนให้ลูกหนี้ยังชำระหนี้โดยมีมาตรการจูงใจ โดยการสื่อสารต้องทำให้ชัดเจนตั้งแต่ การประกาศนโยบายในวงกว้างจากรัฐบาล การสื่อสารมาตรการของ ธ.ก.ส. ไปยังประชาชนและพนักงานสาขาของ ธ.ก.ส. รวมถึงพนักงานสาขา ธ.ก.ส. จะต้องชี้แจงและให้ข้อมูลที่ครบถ้วนต่อลูกหนี้ที่แจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้ลูกหนี้สามารถวางแผนบริหารจัดการหนี้ได้อย่างเหมาะสม

5. กำหนดแผนการติดตามและประเมินประสิทธิภาพโครงการอย่างต่อเนื่อง และรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ เพื่อประเมินผลสำเร็จของโครงการ ความคุ้มค่าของงบประมาณ รวมทั้ง ติดตามการฟื้นฟูการประกอบอาชีพของลูกหนี้ว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ของโครงการหรือไม่ เช่น การติดตามว่าเม็ดเงินที่รัฐได้ช่วยลดภาระการชำระหนี้ให้แก่เกษตรกร รวมถึงสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพที่มีการตั้งวงเงินเพิ่มเติมนั้น ได้นำไปลงทุน ปรับเปลี่ยน หรือขยายการลงทุนในการประกอบอาชีพและ

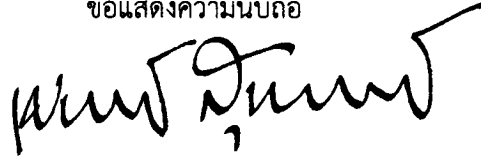
ลับ

ชุดที่ 1 ของ 1 ชุด
หน้า 3 ของ 3 หน้า
สำนักตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
ที่ ทชล. บล. 16/2566

ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้ดียิ่งขึ้นตามเป้าประสงค์ของโครงการหรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการทบทวนรายละเอียดของโครงการในระยะต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

โทรศัพท์ 0 2283 5956, 0 2356 7055

โทรสาร 0 2283 6466

ลับ